



Utbetalningsmyndigheten
Krister Sund
krister.sund@ubm.se

Informationsklass: **GRÖN**

Svar på remiss avseende SOU 2025:108

Utbetalningsmyndigheten (UBM) instämmer i utredningens förslag om att införa ett nationellt frånvaroregister och förslaget att UBM på begäran ska kunna ta del av uppgifter ur registret. Tillgången till sådana uppgifter ger myndigheten bättre förutsättningar att upptäcka felaktiga utbetalningar som kan resultera i underrättelser till berörda myndigheter.

Övriga förslag som lämnas i betänkandet har vi inga synpunkter på.

Myndigheten vill dessutom framhålla följande synpunkter:

Föreslagen lydelse av 1 kap. 2 § andra strecksatsen förslag till lag (2027:000) om register över barns och elevers frånvaro och närvaro i utbildningsverksamhet (avsnitt 1.1)

Av 1 kap. 2 § andra strecksatsen framgår att syftet med frånvaroregistret är att tillhandahålla frånvaro- och närvarouppgifter för att säkerställa korrekta utbetalningar av förmåner, bidrag, ersättningar och stöd enligt lag eller förordning. För att bättre återspegla det som sägs i författningskommentaren på s. 569 f., att även myndigheter med en utpekad uppgift att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet får använda uppgifter om frånvaro och närvaro i frånvaroregistret, föreslås att en tredje strecksats läggs till med följande lydelse:

- *förebygga, förbindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdsystemet.*

Författningskommentaren behöver då justeras.

Föreslagen lydelse av 3 kap. 1 § förslag till förordning (2027:000) om register över barns och elevers frånvaro och närvaro i utbildningsverksamhet (avsnitt 1.5)

Av 3 kap. 1 § framgår att Statens skolverk på begäran av vissa angivna myndigheter ska lämna de uppgifter som har betydelse för tillämpningen av 1 kap. 2 § lagen (2027:000) om register över barns och elevers frånvaro och närvaro i utbildningsverksamhet.

Uppgiftsskyldigheten för Statens skolverk är således inte absolut utan begränsad till de uppgifter som har betydelse för tillämpningen av 1 kap. 2 § lagen (2027:000) om register över barns och elevers frånvaro och närvaro i utbildningsverksamhet. Av sistnämnda bestämmelse framgår att syftet med frånvaroregistret är att tillhandahålla frånvaro- och närvarouppgifter för att bl.a. säkerställa korrekta utbetalningar av förmåner, bidrag, ersättningar och stöd enligt lag eller förordning.

Frågan om uppgifterna har betydelse för tillämpningen i nu aktuellt hänseende får, som UBM ser det, avgöras från fall till fall av Statens skolverk utifrån de begärande myndigheternas syften med behandlingen.

I avsnitt 9.4.12 gör utredningen bedömningen att Utbetalningsmyndighetens behov avser uppgifter ur frånvaroregistret för dataanalyser och urval som syftar till att upptäcka enskilda som befinner sig utomlands.

Utbetalningsmyndighetens behov av uppgifter ur frånvaroregistret för att kunna utföra dataanalyser och urval går utöver det behov som beskrivs i bedömningen i avsnitt 9.4.12, att Utbetalningsmyndighetens behov avser uppgifter ur frånvaroregistret för dataanalyser och urval *som syftar till att upptäcka enskilda som befinner sig utomlands*, och sträcker sig längre än enbart till att identifiera individer som befinner sig utomlands. Exempelvis för analys och urval inom föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning.

Som nämnts ovan har UBM behov av att behandla uppgifter ur frånvaroregistret för andra syften än att upptäcka enskilda som befinner sig

utomlands. Som bestämmelsen i 3 kap. 1 § är utformad enligt förslaget hindrar den inte heller en sådan behandling.

För att det inte ska kunna uppfattas som att Statens skolverk, trots lydelsen av 3 kap. 1 §, endast är skyldig att lämna ut uppgifter ur frånvaroregistret till UBM enbart för syftet att upptäcka enskilda som befinner sig utomlands, föreslår UBM att sista ledet i bedömningsrutan i avsnitt 9.4.12, att Utbetalningsmyndighetens behov avser uppgifter ur frånvaroregistret för dataanalyser och urval som syftar till att upptäcka enskilda som befinner sig utomlands, ersätts med: som syftar till att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt att nödvändiga följdändringar görs i allmänmotiveringen.

UBM föreslår vidare att bestämmelsen förtydligas, så att det på ett bättre sätt framgår att det är uppgifter *ur frånvaroregistret* som uppgiftsskyldighet avser, genom att den formuleras enligt följande:

Statens skolverk ska på begäran av nedanstående myndigheter lämna de uppgifter *ur frånvaroregistret* som har betydelse för tillämpningen av 1 kap. 2 § lagen (2027:000) om register över barns och elevers frånvaro och närvaro i utbildningsverksamhet.

Bedömningen att Försäkringskassans behov av information om relevanta ändringar och tillägg i individuppgifter kan tas om hand av underrättelser från Utbetalningsmyndigheten (avsnitt 10.8.1)

UBM konstaterar att det saknas motivering till bedömningen (tolkningen) att lösningen ryms inom befintlig lagstiftning och att det inte anges vilket lagstöd som åberopas till stöd för denna. Eftersom det saknas en redovisning av skälen och lagstödet för bedömningen kan UBM inte uttala sig huruvida myndigheten delar bedömningen att det ryms inom befintlig lagstiftning. Frågan bör belysas inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet. UBM har dock inga principiella invändningar rörande bedömningen, om det finns författningsstöd för UBM att lämna sådana underrättelser.

Det saknas en bedömning om huruvida den personuppgiftsbehandling som förslagen medför hos Utbetalningsmyndigheten är förenlig med myndighetens registerförfattningar.

UBM konstaterar att det saknas en bedömning om huruvida den personuppgiftsbehandling som förslagen medför hos UBM är förenlig med innehållet i myndighetens registerförfattningar. Frågan bör belysas inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet. I detta sammanhang vill UBM uppmärksamma Socialdepartementet på att myndigheten i olika sammanhang har efterfrågat ett tydligare rättsligt stöd för att behandla andra personuppgifter i sin uppgiftssamling för dataanalyser och urval än de som myndigheten kan få del av med stöd av lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten.¹

¹ Se bl.a. förslaget till ändring i 8 § förordningen (2023:463) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndig som lämnas i promemorian Kompletterande författningsförslag avseende Utbetalningsmyndigheten från Utredningen om inrättande av Utbetalningsmyndigheten (Fi 2022:01), Fi2023/00880. Promemorian har varit föremål för remissbehandling.